

ଗ୍ଲୋବାଲ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାସୂଚକାଙ୍କ ୨୦୨୫: ଇଣ୍ଡିଆ ଫ୍ୟାକ୍ଟସିଟ୍

ସାମଗ୍ରିକ ବିଶ୍ୱ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ସୂଚକାଙ୍କ ସ୍ଥୋର:

ଉଚ୍ଚ ବିପଦ

ଗ୍ଲୋବାଲ ଟର୍ଚର ଇଣ୍ଡେକ୍ସ ୨୦୨୫ ହେଉଛି ବିଶ୍ୱର ୨୭ଟି ଦେଶରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଏବଂ ଅସଦାଚରଣର ବିପଦ ଆକଳନ କରିବା ପାଇଁ ଡିଜାଇନ୍ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ଳେଷଣ । ଭାରତ ପାଇଁ ଏହି ୨୦୨୫ ଫ୍ୟାକ୍ଟସିଟ୍ ରେ ଦେଶର ସାମଗ୍ରିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ବିଶ୍ଳେଷଣ, ବିଷୟଗତ ସ୍ତମ୍ଭଗୁଡ଼ିକର ବିଭାଗ ଏବଂ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାବିରୋଧରେ ଲଢ଼େଇ ଏବଂ ମାନବିକ ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ପାଇଁ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରମୁଖ ସୁପାରିସ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ଭାରତରେ ସହଯୋଗୀ ସଂଗଠନ:

ଏକ ନଜରରେ

ବିଶେଷକରି ଆଇନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଭିଯାନ ଏବଂ ପଚରାଉଚରା ସମୟରେ ପୋଲିସ ଓ ସୁରକ୍ଷା ବାହିନୀ ଦ୍ୱାରା ହେଉଥିବା ନିର୍ଯ୍ୟାତନାଭାରତରେ ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗତ ରହିଛି । ୨୦୨୩ ଓ ୨୦୨୪ରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ୨୦୨୫ ପାଇଁ ଗ୍ଲୋବାଲ ଟର୍ଚର ଇଣ୍ଡେକ୍ସ ଦେଶକୁ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଓ ଅସଦାଚରଣର ଉଚ୍ଚ ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ବର୍ଗୀକୃତ କରିଛି । ବିଶେଷ କରି ଦଲିତ, ଆଦିବାସୀ, ମୁସଲମାନ, ଏଲଜିବିଟିକ୍ୟୁଆଇଏ+ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ ଏବଂ ପ୍ରବାସୀ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଭଳି ଅବହେଳିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଟାର୍ଗେଟ କରି ତୀବ୍ର ମାଡ଼, ବଳପୂର୍ବକ ସ୍ୱୀକାର ଏବଂ ହାଜତମୂଳକ ଘଟଣା ବାରମ୍ବାର ଘଟୁଛି । ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗବାସୀ, ବିଶେଷକରି ଭାରତ-ବାଂଲାଦେଶ ସୀମା ନିକଟରେ, ନିୟମିତ ହିଂସା, ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସେନା ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟବିହୀନ ହତ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି । ସୀମା ସୁରକ୍ଷା ବାହିନୀ (ବିଏସଏଫ)କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଇନଗତ କ୍ଷମତା ପୀଡ଼ିତାଙ୍କ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ନ୍ୟାୟରେ ଗୁରୁତର ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ।

ସାଧାରଣ ଅଭ୍ୟାସ ମଧ୍ୟରେ ବେସରକାରୀ ସ୍ଥାନରେ ବେଆଇନ ଭାବେ ଅଟକ ରଖାଯିବା ଏବଂ ବିଚାରବିହୀନ ହତ୍ୟା, ଯାହାକୁ ପ୍ରାୟତଃ ପୋଲିସ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । ମାନବାଧିକାର କର୍ମୀମାନେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ମନଇଚ୍ଛା ଗିରଫ, ପ୍ରତିଷେଧକ ଅଟକ ଏବଂ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଏବଂ ଅସଦାଚରଣର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି, ଯାହା ସଂସ୍ଥାଗତ ହିଂସା ଏବଂ ଦଣ୍ଡବିଧାନର ସଂସ୍କୃତିକୁ ସୂଚାଇଥାଏ ।

ଭାରତର ରାଜନୈତିକ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଜାଞ୍ଚା ଏହି ସଙ୍କଟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ନିର୍ଯ୍ୟାତନାଭାବରେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସତ୍ତ୍ୱେ, ନିର୍ଯ୍ୟାତନାବା ସିଆଇଡିଟିପିକୁ ଅପରାଧୀ କରଣ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜାତୀୟ ଆଇନ ନାହିଁ ଏବଂ ଜାତିସଂଘ ର ନିର୍ଯ୍ୟାତନାବିରୁଦ୍ଧରେ ଚୁକ୍ତି (ୟୁଏନସିଏଟି) ଏବଂ ଏହାର ବିକଳ ପ୍ରୋଟୋକଲ ସମେତ ପ୍ରମୁଖ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଚୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ରହିଛି । ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ (ନିରୋଧ) ଆଇନ (ୟୁଏପିଏ)ରେ ୨୦୧୯ ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ମନଇଚ୍ଛା ଆତଙ୍କବାଦୀ ଆଖ୍ୟା ଦିଆଯିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି ଏବଂ ଅସନ୍ତୋଷକୁ ଦମନକୁ ତୀବ୍ର କରିଛି । ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ତଦାରଖକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭାରତ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାସମ୍ପର୍କିତ ଜାତିସଂଘର ସୂଚକ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଗସ୍ତକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଏବଂ ଅବରୋଧ କରିଥାଏ, ଯାହା ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ବ୍ୟାପକ ସମାଧାନ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ରାଜନୈତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଥାଏ ।

୨୦୨୪ରେ ଜାତୀୟ ମାନବାଧିକାର ଆୟୋଗ ୨,୭୩୯ ଜଣ ହାଜତମୂଳକ ରିପୋର୍ଟ କରିଥିବା ବେଳେ ୨୦୨୩ରେ ପ୍ରାୟ ୨,୪୦୦ ମାମଲା ସାମ୍ନାକୁ ଆସିଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ୨୦୨୨ରେ ନ୍ୟାୟିକ ହେପାଜତରେ ୧୯୯୫ ଜଣ କଏଦୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ୧୫୯ ଟି ଅପ୍ରାକୃତିକ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଛି । ୨୦୧୮ ରୁ ୟୁଏପିଏ ଅଧୀନରେ ଅତି କମରେ ୨୧ ଜଣ ମାନବାଧିକାର କର୍ମୀଙ୍କୁ ଅଟକ ରଖାଯାଇଛି । ଏହି ହାଇପ୍ରୋଫାଇଲ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁତର ଅକ୍ଷମତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅଟକ ଥିବା ସାମାଜିକ କର୍ମୀ ପ୍ରଫେସର ଜିଏନ୍ ସାଇବାବାଙ୍କୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମୃତ୍ୟୁ ଏବଂ ଜାତିଗତ ହିଂସାର ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ସାମ୍ବାଦିକ ସିଦ୍ଧିକ କମ୍ପାନୀଙ୍କୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଛି ।

ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଓ ଅସଦାଚରଣର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ପୀଡ଼ିତାଙ୍କ ଅଧିକାଂଶ ସାମାଜିକ ସମାଜରେ ରହିଛି, ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ପୀଡ଼ିତାଙ୍କୁ କୌଣସି ବିସ୍ତୃତ ଆଇନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରୁନାହିଁ, ଯାହା ଫଳରେ ଅଧିକାଂଶ ବଞ୍ଚିଥିବା ଲୋକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରତିକାର କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଗରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଉଛନ୍ତି । ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ ଅନେକ ସମୟରେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରତିଶୋଧ ପରାୟଣ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଯଦିଓ ଜାତୀୟ ମାନବାଧିକାର ଆୟୋଗ ରହିଛି, ତଥାପି ଏହା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଏବଂ ପୀଡ଼ିତାଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ପ୍ରତି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ସମାଲୋଚନାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛି ।

ସାଧାରଣ ସୂଚନା[ସମ୍ପାଦନା]

ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରକାର:
ଫେଡେରାଲ
ଗଣତନ୍ତ୍ର[ସମ୍ପାଦନା]

ନିର୍ଯ୍ୟାତନା
ବିରୋଧରେ ମିଳିତ
ଜାତିସଂଘର
ସମ୍ମିଳନୀ:
ଅନୁମୋଦନ
କରାଯାଇନାହିଁ

OPCAT
ଅନୁମୋଦନ:
ଅନୁମୋଦନ
କରାଯାଇନାହିଁ

ଜନସଂଖ୍ୟା:
1.460.736.310

ଲୋକମାନେ
ସ୍ୱାଧୀନତାରୁ
ବଞ୍ଚିତ:
୫୭୩,୨୨୦

କାରାଗାର
ଜନସଂଖ୍ୟା
(ଜାତୀୟ
ଜନସଂଖ୍ୟାର
ପ୍ରତି
୧୦୦,୦୦୦) : ୪୧

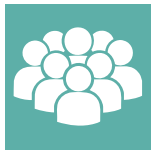
ପ୍ରି-ଗ୍ରାଏଲ ବନ୍ଦୀ/
ରିମାଣ୍ଡ କଏଦୀ
(ଜେଲ
ଜନସଂଖ୍ୟାର
ପ୍ରତିଶତ):
75.8%

ଦସ୍ତାବିଜ ହୋଇଛି
ଅଟକ ରଖାଯାଇଛି
ମାନବାଧିକାର କର୍ମୀ:
କୌଣସି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ
ନାହିଁ

ମାନବାଧିକାର
ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକଙ୍କ
ପକ୍ଷରୁ ଜାରି ସତର୍କ
ସୂଚନା
୨୦୨୪ରେ
ଡିଫେଣ୍ଡର: 11

କାରାଗାରର
ଅଧିକାର ସ୍ତର:
131.4%

ହତ୍ୟା ହାର
(ପ୍ରତି ୧୦୦,୦୦୦
ଲୋକରେ): ୩

ବିଷୟଗତ ସ୍ତମ୍ଭ ସମୀକ୍ଷା

I. ରାଜନୈତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧତା[ସମ୍ପାଦନା]

ସୂଚକାଙ୍କ ସ୍ତୋର: ଯଥେଷ୍ଟ ବିପଦ

ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିଷ୍ଠୁର, ଅମାନବୀୟ କିମ୍ବା ଅପମାନଜନକ ବ୍ୟବହାର ବା ଦଣ୍ଡ (ସିଆଇଟିଟିପି)କୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ରୋକିବା ପାଇଁ ଭାରତ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ରାଜନୈତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରେ । ସାମ୍ବିଧାନିକ ନିଷେଧାଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ ଦେଶରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାବା ସିଆଇଟିଟିପିକୁ ଅପରାଧୀ କରଣ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଜାତୀୟ ଆଇନର ଅଭାବ ରହିଛି ବାରମ୍ବାର ମୁଦିଏର ସୁପାରିସ ସତ୍ତ୍ୱେ ଭାରତ ଜାତିସଂଘ କନଭେନ୍ସନ୍ ଏଗନେଷ୍ଟ ଟର୍ଟର (ମୁଏନ୍‌ସିଏଟି) ଭଳି ପ୍ରମୁଖ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଉପକରଣକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିନାହିଁ, ଏହାର ବିକଳ ପ୍ରୋଟୋକଲ୍ (ଓପିସିଏଟି), ଆଇସିସିପିଆରର ଦ୍ୱିତୀୟ ବିକଳ ପ୍ରୋଟୋକଲ୍ ଯାହା ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା କିମ୍ବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜବରଦସ୍ତ ନିଖୋଜ ହେବାରୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ରୁଚ୍ଛି ।

୨୦୧୯ ଜୁଲାଇରେ ସଂଶୋଧିତ ଆତଙ୍କବାଦ ବିରୋଧୀ ଆଇନ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ (ନିରୋଧ) ଆଇନ (ମୁଏପିଏ) କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ସାମାଜିକ କର୍ମୀ ଏବଂ ମାନବାଧିକାର କର୍ମୀଙ୍କ ସମେତ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣଙ୍କୁ ଆତଙ୍କବାଦୀ ଘୋଷଣା କରିବାରେ ସକ୍ଷମ କରି ସ୍ଥିତିକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଖରାପ କରିଦେଇଥିଲେ । ୨୦୧୮ ରୁ ମୁଏପିଏ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଆତଙ୍କବାଦ/ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଅତି କମରେ ୭୧ ଜଣ ମାନବ ଅଧିକାର ସୁରକ୍ଷା କାରି ଙ୍କୁ (ଏତଆରଡି) ଙ୍କୁ ଜେଲ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଭାରତ ନିକଟରେ ତିନୋଟି ନୂତନ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରି ନିଜର ଅପରାଧିକ ଆଇନଗତ ଢାଞ୍ଚାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଛି: ଭାରତୀୟ ନ୍ୟାୟ ସଂହିତା, ୨୦୨୩ (ବିଏନଏସ୍), ଯାହା ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧି ସଂହିତା (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ସ୍ୱୀକୃତି ଆଦାୟ ଉପରେ ଧାରା ୧୨୦) ବଦଳାଇଥାଏ; ଭାରତୀୟ ନାଗରିକ ସୁରକ୍ଷା ସଂହିତା, ୨୦୨୩ (ବିଏନଏସ୍ଏସ୍) ଯାହା କ୍ରିମିନାଲ ପ୍ରୋସିଜର କୋଡ୍ କୁ ବଦଳାଇଥାଏ; ଏବଂ ଭାରତୀୟ ପ୍ରମାଣ ଆଇନକୁ ବଦଳାଇ ଥିବା ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷୀ ବିଲ୍, ୨୦୨୩ (ବିଏସ୍) ।

ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ତଦାରଖ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ଭାରତର ସର୍ବନିମ୍ନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଛି। ଜାତିସଂଘର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାସମ୍ପର୍କିତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ସରକାର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ଦେଶ ଗସ୍ତ ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ ହେଁ ଏଭଳି ଗସ୍ତ କୁ ରୋକାଯାଇପାରିଛି। ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଠାରୁ ୫୦% ରୁ କମ୍ ଯୋଗାଯୋଗର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଇଛି ଏବଂ ସର୍ବନିମ୍ନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିଛି ।

୨. ପୋଲିସର ବର୍ବରତାକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ସଂସ୍ଥାଗତ ହିଂସା

ସୂଚକାଙ୍କ ସ୍ତୋର: ଉଚ୍ଚ ବିପଦ

ଭାରତରେ ପୋଲିସର ବର୍ବରତା ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହିଂସା ପ୍ରଚଳିତ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗତ ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଆଇନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାରମ୍ବାର ନିର୍ଦ୍ଦାତନା, ଅସଦାଚରଣ ଏବଂ ନ୍ୟାୟବିହୀନ ହତ୍ୟା କାଣ୍ଡ ଘଟୁଛି । ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୦ରେ ପରିଚିତ ସିଂ ବନାମ ବଲଜିତ ସିଂ ମାମଲାରେ ଭାରତର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆନା ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ତଦନ୍ତକାରୀ ଏଜେନ୍ସି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ସିସିଟିଭି କ୍ୟାମେରା ଲଗାଇବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ କ୍ୟାମେରା ଫିଟିଂ, ପ୍ଲେସମେଣ୍ଟ ଏବଂ ଫୁଟେଜ୍ ଷ୍ଟୋରେଜ୍ ଏବଂ ଆକସେସ୍ ଆଦି ଦିଗକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା। ତେବେ ୨୦୨୧ ଥାନାରେ କ୍ୟାମେରା ନଥିବାରୁ ଏହାର ଅନୁପାଳନ ନିମ୍ନମାନର ରହିଛି। ଯେଉଁଠାରେ କ୍ୟାମେରା ଲଗାଯାଇଥାଏ, ସେଠାରେ ଅଧିକାଂଶ କଭରେଜ୍, ବୈଷୟିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଏବଂ ଷ୍ଟୋରେଜ୍ କ୍ଷମତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଦାଲତର ମାନଦଣ୍ଡ ପୂରଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି ।

ହାଜତ ହିଂସା ଯୋଗୁଁ ବନ୍ଦୀ ବଦଳି ସମୟରେ କିମ୍ବା ଆନା ଓ ତାଙ୍କର ଶାନ୍ତ ଭିତରେ ବାରମ୍ବାର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟୁଛି। ଗିରଫ ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ସମୟରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଧିକାରୀମାନେ ନିୟମିତ ଭାବେ ମାଡ୍ ଏବଂ ଧମକ ଭଳି ବେଆଇନ ଅଭ୍ୟାସ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର ଫଳରେ ଗୁରୁତର ଆହତ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଛି, ବିଶେଷକରି ଦଳିତ, ଆଦିବାସୀ, ମୁସଲମାନ, ଏଲଜିବିଟିକ୍ୟୁଆଇଏ+ ବ୍ୟକ୍ତି, ପ୍ରବାସୀ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ବାସହୀନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଭଳି ଅବହେଳିତ ଗୋଷ୍ଠୀପ୍ରଭାବିତ ହେଉଛନ୍ତି। ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀମାନେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ତୀବ୍ର ଶାରୀରିକ ନିର୍ଦ୍ଦାତନା, ହସ୍ତକ୍ଷେପକାରୀ ଶରୀର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଭେଦଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ପୋଲିସ ଅଭ୍ୟାସ ସହିଥାନ୍ତି । ପରିତ୍ୟକ୍ତ କୋଠା, ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଏପରିକି ହୋଟେଲ ରୁମ୍ ସମେତ ବେସରକାରୀ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ପୋଲିସର ବର୍ବରତାର ସାଧାରଣ ସ୍ଥାନ ପାଲଟିଛି, ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ପାଇଁ ମାଡ୍, ଧମକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାରର ଅସଦାଚରଣର ଶିକାର ହେବାକୁ ପଡୁଛି ।

ନୂତନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ, ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମାମଲା ଚଳାଇବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଦୀର୍ଘ ଦିନରୁ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଏକ ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାଜତ ହିଂସା ମାମଲାରେ ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଦୂର କରିବା । ଅର୍ଥାତ୍ ଯଦି ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ୧୨୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ନ ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ। ତେବେ ତଦନ୍ତ ସମୟରେ ପୁଲିସ ହେପାଜତର ଅନୁମୋଦିତ ଅବଧିକୁ ମଧ୍ୟ ଆଇନରେ ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି ।

ନ୍ୟାୟିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ସତ୍ତ୍ୱେ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ କମ୍ ରହିଛି, ଜାତୀୟ ମାନବାଧିକାର ଆୟୋଗ ୨୦୨୪ରେ ପ୍ରାୟ ୨,୭୩୯ ଏବଂ ୨୦୨୩ରେ ପ୍ରାୟ ୨,୪୦୦ ମାମଲା ରିପୋର୍ଟ କରିଛନ୍ତି। 'ଏନକାଉଣ୍ଟର ସ୍ପେଶାଲିଷ୍ଟ' ଆଖ୍ୟା ପାଇଥିବା ପୁଲିସ ଅଧିକାରୀମାନେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ନ୍ୟାୟବିହୀନ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଆନ୍ତି। ବିଶେଷ କରି ଜମି ଓ ପରିବେଶ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରୁଥିବା ମାନବାଧିକାର କର୍ମୀମାନେ ବାରମ୍ବାର ପ୍ରତିକ୍ଷେପକ ଅଟକ, ନିର୍ଦ୍ଦାତନାଏବଂ ବେଆଇନ ଗିରଫଦାରୀର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି।

୩. ନିର୍ଦ୍ଦାତନା ରୁ ମୁକ୍ତି ସ୍ୱାଧୀନତାରୁ ବଞ୍ଚିତ ଥିବା ବେଳେ

ସୂଚକାଙ୍କ ସ୍ତୋର: ଉଚ୍ଚ ବିପଦ

ଭାରତରେ ସ୍ୱାଧୀନତାରୁ ବଞ୍ଚିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କଠୋର ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ମାନବିକ ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି । କେବଳ ୨୦୨୨ରେ ନ୍ୟାୟିକ ହେପାଜତରେ ୧୯୯୫ କଏଦୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିବା ବେଳେ ୧୫୯ଟି ଅପ୍ରାକୃତିକ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଛି। ନ୍ୟାସନାଲ କ୍ରାଇମ ରେକର୍ଡ୍ ବ୍ୟୁରୋ (ଏନସିଆରବି) ଜେଲ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଅନୁଯାୟୀ, ୨୦୨୨ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ହାରାହାରି

ଅନ୍ୟପେନ୍ଥ ହାର ୧୩୧.୪% ଥିବା ବେଳେ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଭିତ୍ତ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ବୁଝି କରିଛି । ଏହି ଅତ୍ୟଧିକ ଭିତ୍ତ ଗରିବ କ୍ୟାଦୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ, ଯେଉଁମାନେ ଖାଦ୍ୟ, ପୋଷାକ ଏବଂ ଶଯ୍ୟାଅଭାବରୁ ଗୁରୁତର ଭାବେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନଶୈଳୀକୁ ଆହୁରି ଖରାପ କରିଦିଏ ।

ମୁଖ୍ୟତଃ ଜାତି, ଧର୍ମ, ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିତି, ଭିନ୍ନତା ଏବଂ ଯୌନ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଭାରତୀୟ ଜେଲଗୁଡ଼ିକରେ ଅବହେଳିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଭେଦଭାବ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ଭାବରେ ପ୍ରଚଳିତ । ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅବହେଳାର ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଉଦାହରଣ ହେଉଛି ପ୍ରଫେସର ବିଏନ୍ ସାଇବାବା, ଯିଏ କି ୯୦% ଭିନ୍ନତା ଏବଂ ହିଲରେୟାରରେ ବାନ୍ଧି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁବିଧା ନଥାଇ ୧୦ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଜେଲରେ ବିତାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ତାଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକୁ ଗୁରୁତର ଭାବେ ଖରାପ କରିଦେଇଥିଲା । ୨୦୧୪ ମେ ୯ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କୁ ଦିଲ୍ଲୀରେ ମନଇଚ୍ଛା ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ୨୦୧୭ ମାର୍ଚ୍ଚ ୭ ତାରିଖରେ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ (ନିରୋଧ) ଆଇନ (ଝୁଏପିଏ) ଅଧୀନରେ ଏକ ଆତଙ୍କବାଦୀ ସଂଗଠନର ସଦସ୍ୟତା ଏବଂ କ୍ଷତ୍ରଯନ୍ତ୍ର ଅଭିଯୋଗରେ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିଲା । ୨୦୧୮ମସିହାରେ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ନଷ୍ଟ ହେବା ସହ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ଅଭାବରୁ ତାଙ୍କ ବାମ ହାତ ପକ୍ଷାଘାତ ହୋଇଥିଲା । ନିର୍ଯ୍ୟାତନାକିମ୍ବା ଅସଦାଚରଣର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରଣାଳୀ ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରଭାବହୀନ ଅଟେ । ବିନା ହସ୍ତକ୍ଷେପରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଡାକ୍ତରୀ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଖୁବ୍ କମ୍ ହୁଏ ଏବଂ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାଅଭିଯୋଗରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ତଦନ୍ତ ସମୟରେ ଖୁବ୍ କମ୍ ନିଲମ୍ବିତ କରାଯାଏ । ଦୁର୍ଘର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେଉଥିବା କ୍ୟାଦୀମାନେ ବାରମ୍ବାର ଅଧିକ ଖୋଜାଖୋଜି, ଅଯଥା ଦଣ୍ଡ, ଏକାକୀ ବନ୍ଦୀ, ଧମକ ଏବଂ ଏପରିକି ମୃତ୍ୟୁ ଭଳି ପ୍ରତିଶୋଧର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି ।

ଏହାବ୍ୟତୀତ ଗୃହ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଏବଂ ଜାତୀୟ ମାନବାଧିକାର ଆୟୋଗର ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ୨୦୨୨ରୁ ୨୦୨୩ ମଧ୍ୟରେ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରେ ପୋଲିସ ହେପାଜତରେ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ୩୦୦ % ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଭାରତରେ ଅପରାଧୀକ ଦାୟିତ୍ୱର ସର୍ବନିମ୍ନ ବୟସ ଚିନ୍ତାଜନକ ଭାବେ କମ୍, ମାତ୍ର ୮ ବର୍ଷୀ ନାଗରିକ ସମାଜର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଣ-ସରକାରୀ ଜେଲ ପରିଦର୍ଶନ କୁ ଅନୁମତି ଦେବା ପାଇଁ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ବେଳେ, ଅଭ୍ୟାସରେ, ପ୍ରବେଶ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଯାଇଛି, ମାନବ ଅଧିକାର ସୁରକ୍ଷା କର୍ମୀ (ଏଚ୍ ଆର୍ ଡି) ମାନେ ବାରମ୍ବାର ଅଟକ କେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସାର୍ବଜନୀନ ଭାବରେ ଦସ୍ତାବିଜ କରିବା ପାଇଁ ଅସୁବିଧା ର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି ।

IV. ଦଣ୍ଡବିଧାନର ଅନ୍ତ

ସୂଚକାଙ୍କ ସ୍ତୋର: ଉଚ୍ଚ ବିପଦ

ଭାରତରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଇନଗତ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାପାଇଁ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ବ୍ୟାପକ ରହିଛି । ଦେଶରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାକୁ ଅପରାଧୀ କରଣ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ଘରୋଇ ଆଇନର ଅଭାବ ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ସାଧାରଣତଃ ମାମଲାକୁ ପୋଲିସ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟିକ ହେପାଜତରେ ମୃତ୍ୟୁ ଭାବରେ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ । ପୀଡ଼ିତା ଏବଂ ସାକ୍ଷୀ ସୁରକ୍ଷା ଆଇନର ଅନୁପସ୍ଥିତି ରିପୋର୍ଟିଂକୁ ଗୁରୁତର ଭାବରେ ନିରୁତ୍ସାହିତ କରିଥାଏ, ଯାହାକୁ ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟଙ୍କ ୨୦୧୮ ରାୟ (ମହେନ୍ଦ୍ର ଚାଓଲା ଏବଂ ଓର୍ସ ବନାମ ଭାରତ ସରକାର) ଦ୍ୱାରା ଆଂଶିକ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ଦୀର୍ଘ ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯୋଗୁଁ ପୀଡ଼ିତାମାନେ ଆଇନଗତ ସହାୟତା ଖୁବ୍ କମ୍ ପାଇଥାନ୍ତି, ଯାହା ଅନେକ ସମୟରେ ବିନା ସମାଧାନରେ ଅନେକ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପିଥାଏ ।

ଜାତୀୟ ଓ ରାଜ୍ୟ ମାନବାଧିକାର ଆୟୋଗ ସମେତ ସଂସ୍ଥାଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ଉଲ୍ଲଂଘନ ଉପରେ ଅଧିକାର ନାହିଁ, ଯାହା ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱରେ ଆହୁରି ତୁଟି ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୨୫ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏହାର ୪୫ତମ ଅଧିବେଶନରେ ଗ୍ଲୋବାଲ ଆଲ୍ୟାନ୍ସ ଅଫ୍ ନ୍ୟାସନାଲ ହ୍ୟୁମାନ ରାଇଟ୍ସ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍ସ (ଜି ଏ ଏନ୍ ଏଚ୍ ଆର୍ ଆଇ) ଭାରତର ଜାତୀୟ ମାନବାଧିକାର ଆୟୋଗ (ଏନ୍ ଏଚ୍ ଆର୍ ସି)କୁ 'ବି' ମାନ୍ୟତାକୁ ହାସଲ କରିବାକୁ ସୁପାରିସ କରିଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଏନ୍ଏଚ୍ଆରସି ସଂକ୍ରାନ୍ତି ନାଗରିକ ସ୍ଥାନ ଏବଂ ମାନବାଧିକାର କର୍ମୀ, ସାମ୍ବାଦିକ ଏବଂ ସମାଲୋଚକମାନଙ୍କୁ ଟାର୍ଗେଟ କରିବାର ବର୍ଦ୍ଧିତ ଉଦାହରଣକୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରିନାହିଁ ବୋଲି ଗାନ୍ଧିରୀ ଆଲୋକପାତ କରିଛି ।

ଫରେନସିକ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା କିମ୍ବା ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମାନଦଣ୍ଡ ପାଳନ କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଜାତୀୟ ଆଇନ ନଥିବାରୁ ସୀମିତ ଫରେନସିକ୍ ତଦନ୍ତ କ୍ଷମତା ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଜଟିଳ କରିଥାଏ । ଏହା ନିର୍ଯ୍ୟାତନାତଦନ୍ତରେ ସଠିକ ଓ ନିରପେକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଅଧିକ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ।

ଦୋଷୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାମଲା ରୁକୁ ହେବା ଦ୍ୱାରା ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ସହ ଦଣ୍ଡବିଧାନକୁ ଦୃଢ଼ କରାଯାଇଥାଏ । ପୀଡ଼ିତା, ସାକ୍ଷୀ ଓ ଓକିଲଙ୍କୁ ଧମକ ଚମକ ଦେବା ଏବଂ ବଦନାମ କରିବା ଭଳି ପ୍ରତିଶୋଧ ସାଧାରଣ କଥା ଏବଂ ପୋଲିସ ଏବଂ ଓକିଲମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନିରୁତ୍ସାହିତ କରନ୍ତି ।

V. ପୀଡ଼ିତାଙ୍କ ଅଧିକାର[ସମ୍ପାଦନା]

ସୂଚକାଙ୍କ ସ୍ତୋର: ଉଚ୍ଚ ବିପଦ

ଭାରତରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଏବଂ ଅସଦାଚରଣର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟମାନ ସୁରକ୍ଷାର ଯଥେଷ୍ଟ ଆଇନଗତ ବ୍ୟବଧାନ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ରହିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବିସ୍ତୃତ ଜାତୀୟ ଆଇନ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୋଷ୍ଠୀପାଇଁ କିଛି ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ଏହା ପୀଡ଼ିତାଙ୍କ ନ୍ୟାୟ ପାଇବା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାଶୀଳୀ ପ୍ରତିକାରକୁ ଗୁରୁତର ଭାବରେ ସମୀକ୍ଷା କରିଥାଏ । ଏହାର କିଛି ଉଦାହରଣ ହେଉଛି ଚେନ୍ନାଇରେ ବିଗ୍ରେଶଙ୍କ ହାଜତ ମୃତ୍ୟୁ ଏବଂ ତାମିଲନାଡୁର ଚେନ୍ନାଇପକ୍ଟରେ ଥୁବା ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଜୁଭେନାଇଲ ହୋମରେ ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କୁ ନିର୍ମମ ଭାବେ ହତ୍ୟା କରିବା ଭଳି ହାଇପ୍ରୋଫାଇଲ ଘଟଣା, ଯେଉଁଥିରେ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସୁରକ୍ଷା ଆଇନର ଅପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷ ପ୍ରୟୋଗପରେ ଆଲୋକପାତ କରାଯାଇଛି। ଉଭୟ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ଵ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗତ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରି ପୀଡ଼ିତା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିକାର ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ସଂଘର୍ଷ କରନ୍ତି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ବିରଳ ଓ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନୁହେଁ; ଆକଳନ ରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ୦-୨୫% କୌଣସି ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଆନ୍ତି । ସଂସ୍ଥାଗତ ଅବହେଳା ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ପୀଡ଼ିତା ସହାୟତା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକାଂଶ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାରୁ ବର୍ତ୍ତିଯାଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମାନସିକ ସହାୟତା, ଚିକିତ୍ସା ସେବା କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟ ମିଳୁନାହିଁ ।

୬. ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା

ସୂଚକାଙ୍କ ସ୍ତୋର: ଉଚ୍ଚ ବିପଦ

ଭାରତରେ ଅନେକ ଦୁର୍ବଳ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ସୁରକ୍ଷାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଭାବ ରହିଛି। ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମହିଳା ଓ ବାଳିକାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅନର କିଲିଂ ବୁକ୍ସି ପାଇଛି; କିନ୍ତୁ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ କମ୍ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଉଛି ଏବଂ କୌଣସି ସଠିକ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ । ଏହି ସାମାଜିକ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ସତ୍ତ୍ଵେ, ଭାରତରେ ଏହାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଇନର ଅଭାବ ରହିଛି, ଯଦିଓ ଆଇନ ଆୟୋଗ ରିପୋର୍ଟ ନଂ ୨୪୨ରେ ଏକ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ମହିଳା ଓ ନାବାଳିକାଙ୍କ ପ୍ରତି ହେଉଥିବା ହିଂସାକୁ ବୈବାହିକ ଓ ଗଣଦୁଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ଘରୋଇ ହିଂସା, ଏସିଡ୍ ଆକ୍ରମଣ ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ଅପମାନ ଭଳି ପ୍ରଥା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବା ରିପୋର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି। ଦୁଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ମାମଲାକୁ ପ୍ରାୟତଃ ଭୁଲ ଭାବେ ପରିଚାଳନା କରାଯାଏ, ବିଚାରପତିମାନେ ବାରମ୍ବାର ପୀଡ଼ିତାଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦେବାର ନିୟୋଜିତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ବଞ୍ଚିଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଅଯଥାରେ ପ୍ରମାଣର ବୋଧ ପକାନ୍ତି, ଯାହା ଫଳରେ ନ୍ୟାୟ ପାଇବା କଷ୍ଟକର ହୋଇଥାଏ । ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏବଂ ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ପ୍ରଚଳିତ ରହିଛି, ସରକାର ଏହାକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାଶୀଳୀ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହାବ୍ୟତୀତ, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସରକାରୀ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କିମ୍ବା ପ୍ରତିକ୍ଷେପକ ନୀତି ବିନା ନାରୀ ଯୌନ ବିକୃତି ରହିଥାଏ । ଭାରତୀୟ ନ୍ୟାୟ ସଂହିତା, ୨୦୨୩ ଅଧୀନରେ ଦୁଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣର ସଂଜ୍ଞାରେ ବୈବାହିକ ଦୁଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।

ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ଭୟଙ୍କର ଗୋଷ୍ଠୀର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି। ବନ୍ଦୀ ଶ୍ରମିକ ବ୍ୟାପକ ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ପିଲାମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଭିକ୍ଷାବୃତ୍ତି, ବେଶ୍ୟାବୃତ୍ତି, ଅଙ୍ଗ ଚୋରା ଚାଲାଣ ଏବଂ ବିପଜ୍ଜନକ ନିୟୁକ୍ତି, ଯେପରିକି ବାଣ ଡିଆରି କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବିପଜ୍ଜନକ ଚତୁକାଳୀନ ବୃତ୍ତିରେ ନିୟୋଜିତ ହେବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି ।

୨୦୨୪ରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ଅଧ୍ୟୟନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ୬ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତର ବୟସ୍କ ଜେଲରେ ୯,୭୦୦ରୁ ଅଧିକ ଶିଶୁ 'ଭୁଲ' ଭାବେ ଜେଲ୍ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଭାରତର ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ଯାହାକୁ ଆଇନଗତ ଭାବରେ 'ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି' ବା ସାଧାରଣତଃ ଆଦିବାସୀ ବୋଲି କୁହାଯାଏ, ସେମାନେ ବାରମ୍ବାର ଅବହେଳିତ, ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶଗ୍ରହଣର ଅଭାବ ଏବଂ ଉତ୍ତୋଳନକାରୀ ଶିଳ୍ପ, ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଜମି ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ନେଇ ସଂଘର୍ଷର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି । ଭାରତର ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ରାଜ୍ୟ ମଣିପୁରରେ ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଧରି ଜାତିଗତ ହିଂସାରେ ପୀଡ଼ିତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ବାହିନୀ ୨୬୦ରୁ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ୬୦,୦୦୦ରୁ ଅଧିକ ବିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଜାତୀୟ ନିରାପତ୍ତା ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଆତଙ୍କବାଦ ବିରୋଧୀ ଅଭିଯୋଗରେ ପଚରାଉଚରା ବେଳେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ଅସଦାଚରଣ, ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଓ ମୃତ୍ୟୁର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଛି। ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ୯୦ ପ୍ରତିଶତ ହିଲରେୟାରରେ ବସିଥିବା ସାମାଜିକ କର୍ମୀ ଜିଏନ ସାଇବାବା ଉପଯୁକ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ସେବା ବିନା ନାଗପୁର ଜେଲରେ ୭ ବର୍ଷ ଧରି ନିଷ୍ଠୁର ବ୍ୟବହାର ସହିଥିଲେ। ଜାତିଭିତ୍ତିକ ଭେଦଭାବର ପର୍ଦ୍ଦାଫାସ କରିବା ଅଭିଯୋଗରେ ସାମ୍ବାଦିକ ସିଦ୍ଧିକ କମ୍ଳାନଙ୍କୁ ଆତଙ୍କବାଦ ଅଭିଯୋଗରେ ଅଟକ ରଖାଯାଇଥିଲା। ୧୭୯ରୁ ଅଧିକ ମାନବାଧିକାର ଅନୁଷ୍ଠାନର ଉପସ୍ଥିତି ସତ୍ତ୍ୱେ, ଡିଟେନ୍ସନ୍ ସେଣ୍ଟରଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ତଦାରଖ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ରହିଛି, ଯାହା ରିପୋର୍ଟ ହୋଇନଥିବା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନକୁ ସୁଗମ କରୁଛି।

7. ସୁରକ୍ଷା ଅଧିକାର ଏବଂ ନାଗରିକ ସ୍ଥାନ

ସୂଚକଙ୍କ ସ୍ୱାର: ଉଚ୍ଚ ବିପଦ

ଭାରତରେ ବାକି ସ୍ୱାଧୀନତା, ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି, ସମାବେଶ ଏବଂ ସଂଘର ସାମ୍ବିଧାନିକ ସୁରକ୍ଷା ସତ୍ତ୍ୱେ ମାନବାଧିକାର କର୍ମୀ (ଏଚ୍‌ଆରଡି) ଏବଂ ନାଗରିକ ସମାଜ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟତଃ କଠୋର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଧମକର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି । ବିଦେଶୀ ଅନୁଦାନ ନିୟମନ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆଇନ, ୨୦୧୦ର ଅପବ୍ୟବହାର, ବିଶେଷ କରି ଏହାର କଠୋର ୨୦୨୦ ସଂଶୋଧନ ଯୋଗୁଁ ୩୦,୦୦୦ରୁ ଅଧିକ ଏନଜିଓ ପରିଚାଳନା କ୍ଷମତା ହରାଇଛନ୍ତି। ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ (ନିରୋଧ) ଆଇନ (ୟୁଏପିଏ), ପ୍ରିଭେନ୍ସନ୍ ଅଫ୍ ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ ଆକ୍ଟ ଏବଂ ଜାତୀୟ ତଦନ୍ତକାରୀ ଏଜେନ୍ସି (ଏନ୍‌ଆଇଏ) ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ତଦନ୍ତ ବ୍ୟୁରୋ (ସିବିଆଇ) ଭଳି ଏଜେନ୍ସିଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିଷେଧକ ଅଟକ ଆଇନଭଳି ଆଇନର ଅତିରିକ୍ତ ଅପବ୍ୟବହାର ନାଗରିକ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଗୁରୁତର ଭାବେ କ୍ଷୁଣ୍ଣ କରିଛି। ୨୦୦୨ ଗୁଜରାଟ ଦଳ୍ପା ସମେତ ଅତୀତର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଏବଂ ପୀଡ଼ିତାଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ଦେବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ଦାବି କରୁଥିବା ମାନବ ଅଧିକାର ସୁରକ୍ଷା କର୍ମୀ (ଏଚ୍‌ଆର ଡି) ମାନଙ୍କୁ ଆଇନଗତ ମାମଲା ସହିତ ଟାଣେଇବା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରତିଶୋଧ ସ୍ୱରୂପ ଜେଲରେ ରଖାଯାଇଛି ।

ଏହାର ପ୍ରମୁଖ ଉଦାହରଣ ହେଉଛି ଭୀମା କୋରେଗାଓ ମାମଲା, ଯେଉଁଠାରେ ସାମାଜିକ କର୍ମୀ, ଓକିଲ ଏବଂ ଗବେଷକମାନେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଜେଲରେ ରହିଛନ୍ତି। ସେହିପରି କାଶ୍ମୀର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଖୁରମ ପରଭେଜ ୩ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଜେଲରେ ଥିବା ବେଳେ ୯୦% ଶାରୀରିକ ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ପ୍ରଫେସର ଜିଏନ୍ ସାଇବାବା ୮.୫ ବର୍ଷ ଜେଲରେ ରହିବା ପରେ ଦୋଷମୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ୬ ମାସ ପରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଛି। ହାଥରସରେ ଜାତିଭିତ୍ତିକ ହିଂସାର ତଦନ୍ତ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିବା ସାମ୍ବାଦିକ ସିଦ୍ଧିକ କମ୍ଳାନଙ୍କୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଜେଲ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିଛି। ତିସ୍ରା ସେତଲଖାତ ଏବଂ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଆଇପିଏସ୍ ଅଫିସର ଶାକୁମାରଙ୍କ ଭଳି କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନେ ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପରେ ୧୦ ସପ୍ତାହରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ହାଜତର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ।

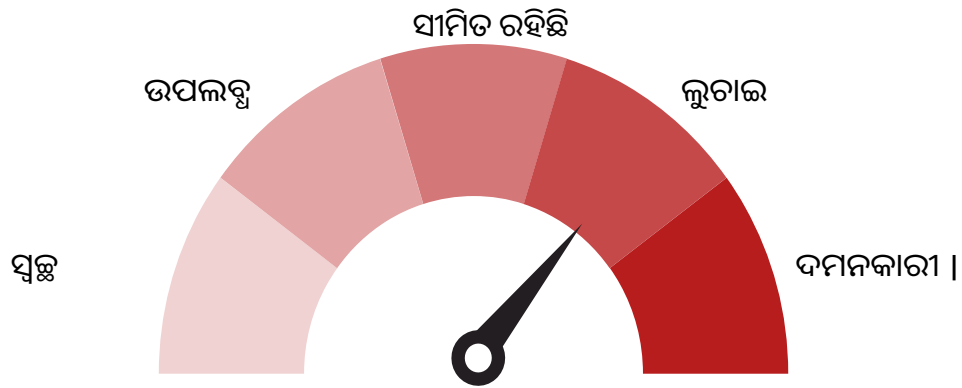
କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ, ଷ୍ଟେରଲାଇଜ୍ ବିରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନ, ଓଡ଼ିଶାର ଜିନ୍ଦଲ ବିରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନ ଏବଂ ମେଲମା କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଭଳି ସାଧାରଣ ସଭାର ତଦାରଖ ପାଇଁ ଏଚ୍‌ଆରଡିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ସାଧାରଣ କଥା ଏବଂ ଏଥିରେ ମନଇଚ୍ଛା ଗିରଫଦାରୀ ଏବଂ ସୀମିତ ତାଲୁକା ପ୍ରବେଶ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏଚ୍‌ଆରଡିମାନେ ବାରମ୍ବାର ନ୍ୟାୟିକ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା, ମନଇଚ୍ଛା ଅଟକ ରଖିବା ଏବଂ ଅସଦାଚରଣ ଅଭିଯୋଗର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି । ଏହି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଜାତୀୟ ମାନବାଧିକାର ଆୟୋଗ ଭାରତରେ ମାନବାଧିକାର ଓକିଲାତି ପ୍ରତି ଚାଲିଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗତ ଆହ୍ୱାନଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରି ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଭିଯୋଗର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଜିଏଏନ୍‌ଏଚ୍‌ଆରଆଇଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଲୋଚନାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛି।

ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଏବଂ ସୂଚନା ଆକସେସ୍ କରନ୍ତୁ

ଗ୍ଲୋବାଲ ଟର୍ଚର ଇଣ୍ଡେକ୍ସ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାଏବଂ ଅସଦାଚରଣର ବିପଦକୁ ମାପିବା ଏବଂ ଆକଳନ କରିବା ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶରେ ଉପଲବ୍ଧ ସୂଚନା ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛତାର ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରେ । ଏଥିରେ ସୂଚନାର ଉପଲବ୍ଧତା ସହିତ ନାଗରିକ ସମାଜ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଏହାକୁ ଆକସେସ୍ କରିବାର କ୍ଷମତା କୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଛି। ରାଜ୍ୟର ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଉଭୟ ଆଇନ ଏବଂ ଅଭ୍ୟାସରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମାଜରେ ତାଟା ଆକସେସ୍ ନିଶ୍ଚିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ସଂଗଠନ, ସାମ୍ବାଦିକ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ମାନବାଧିକାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ସମ୍ପର୍କିତ ସାର୍ବଜନୀନ ସଂସ୍ଥା, ପ୍ରୋଟୋକଲ୍ ଏବଂ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଅନୁରୋଧ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ କରିଥାଏ । ଏହି ସୂଚକ ଏକ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ସୂଚନା ଆକସେସ୍ କରିବାରେ ଆହ୍ୱାନକୁ

ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶ ଏବଂ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଦମନକାରୀ, ଗୁପ୍ତ, ସୀମିତ, ସୁଲଭ କିମ୍ବା ସ୍ୱଚ୍ଛ ଭାବରେ ରେଟିଂ ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ଭାରତର ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଏବଂ ସୂଚନା ଉପଲବ୍ଧତାର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଧାରରେ ଭାରତର ସ୍କୋର ନୁହେଁ ରଖାଯାଇଛି ।

ଭାରତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ସମର୍ଥନ: ପ୍ରମୁଖ ସୁପାରିସ

ଏହି ସୂଚକାଙ୍କରେ ଭାରତ ପାଇଁ ୫ଟି ସୁପାରିସ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି, ଯାହା କି ଆଗାମୀ ସଂସ୍କରଣରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ସଫଳତା ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ରେଫରେନ୍ସ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ।

1. ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘ ସମ୍ମିଳନୀ, ଏହାର ବିକଳ୍ପ ପ୍ରୋଟୋକଲ ଏବଂ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜବରଦସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ହେବାରୁ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରନ୍ତୁ ।
2. ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ସାକ୍ଷାତକାର ଉପରେ ମେଣ୍ଟେଜ୍ ନୀତିପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ସାମୂହିକ ସମାବେଶ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଆଇନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାରୀ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ବାହିନୀକୁ ଆବଶ୍ୟକ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ - ବଳ ଏବଂ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମାନଦଣ୍ଡ ଉପରେ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ମୌଳିକ ନୀତିଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ।
3. ମାନବାଧିକାର କର୍ମୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆତଙ୍କବାଦ ବିରୋଧୀ, ଜାତୀୟ ନିରାପତ୍ତା ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠେଧକ ଅଟକ ଆଇନର ଅପବ୍ୟବହାର ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ସେମାନେ ବୈଧ ଏବଂ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନବାଧିକାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ନିୟୋଜିତ ହେବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦିଅନ୍ତୁ ।
4. ଇସ୍ତାନବୁଲ ଏବଂ ମିନେସୋଟା ପ୍ରୋଟୋକଲ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ବିନାସଂସ୍ପର ଧାରା ୧୯୭(୨) ଅନୁଯାୟୀ ପୋଲିସ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟିକ ହେପାଜତରେ ଘରୁଥିବା ସମସ୍ତ ହାଜତ ମୃତ୍ୟୁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଦନ୍ତ କରନ୍ତୁ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହୃତ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମୃତଦେହ ଦେଖିବାର ଅଧିକାରକୁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ପ୍ରୋଟୋକଲ୍ ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ସମାନ ଦିନ ଉଭୟ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହୃତ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ଭିଡିଓ ରେକର୍ଡିଂ ପାଇବେ ବୋଲି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦିଅନ୍ତୁ ।
5. ମାନବାଧିକାର ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ (୨୦୧୯)ରେ ସଂଶୋଧନ କରି ଗ୍ଲୋବାଲ ଆଲ୍ୟାଏନ୍ସ ଅଫ୍ ନ୍ୟାସନାଲ ହ୍ୟୁମାନ ରାଇଟ୍ସ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ-ସର୍ବ କମିଟିର ସୁପାରିସକୁ ସମନ୍ୱିତ କରି ଜାତୀୟ ମାନବାଧିକାର ଆୟୋଗ ନିଜର ସ୍ୱାଧୀନତା, ସ୍ୱାଧୀନତା ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଅନୁସନ୍ଧାନ କ୍ଷମତା ବଜାୟ ରଖିବାସୁନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ।

ଅଧିକ ସମ୍ବଳ

ଅଧିକ ସୂଚନା ପାଇଁ, ବିସ୍ତୃତ ତଥ୍ୟ ସମେତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 2025 ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀସୂଚକାଙ୍କ ଭିତ୍ତିଆଳାଇଜେସନ୍, FAQ, ପଞ୍ଜିତ ଏବଂ ଆହୁରି ଅନେକ-ଆମ୍ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ରେ ଆକସେସ୍ <https://www.omct.org/en/global-torture-reports> ଆପଣଙ୍କର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛି, ଆମ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା tortureindex@omct.org

ସମର୍ଥନର ସ୍ୱୀକୃତି

ଆମର ଦାତାମାନଙ୍କ ଉଦାର ସମର୍ଥନ ଦ୍ୱାରା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି ।
ଯୋଗଦାନକାରୀ ଏବଂ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡାଲିକା

<https://www.omct.org/en/global-torture-inde>

ସୋସିଆଲ ମିଡିଆରେ ଆମକୁ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ

ଆମେ ଆପଣଙ୍କୁ ତାଚା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ଏବଂ #GlobalTortureIndex ବ୍ୟବହାର କରି ସୋସିଆଲ ମିଡିଆରେ ଆପଣଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରା ଅଂଶୀଦାର କରିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରୁଛୁ। ତଥ୍ୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଏବଂ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ଦେଶର ସ୍ଥିତି କୁ ଅଂଶୀଦାର କରି ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଆମ ସହ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ। ସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ସକାରାତ୍ମକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାରେ ଆପଣଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ।

ସୋସିଆଲ ମିଡିଆରେ ଆମ ସହ ସଂଯୋଗ କରନ୍ତୁ:

